

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

Miljøgodkendelse af

Hvamgård
Taterbakkevej 4
7540 Haderup

Afgørelsesdato: 23. december 2013

Sagsnr.: 09.17.00-P19-24-13

Registreringsblad	
Dato for godkendelse:	23.12 2013
Ejendommens navn	Hvamgård
CVR-nr	32417503
CHR nr	92420
Ejendomsnummer	6570901371
Adresse	Taterbakkevej 4 7540 Haderup
Matr. nr. (ejerlav)	Over Feldborg By, 3fc Haderup Over Feldborg By, 2e Haderup Over Feldborg By, 2cv Haderup Over Feldborg By, 2cy Haderup
Ansøgers navn og adresse	Danni Mikkelsen Taterbakkevej 4 7540 Haderup hvamgaard@dlgmail.dk
Kontaktperson på ejendommen	Danni Mikkelsen Tlf.nr.: 21827967 Mobil: 21827967
Konsulent	Nina Gamby, Gråkjær Miljøcenter Lundvej 24 8700 Horsens E-mail: ng@graakjaer.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Christina Thorslev Petersen
Kvalitetssikring	Niels O. Jensen

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

.....	2
INDLEDNING	4
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	6
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	7
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ TATERBAKKEVEJ 4	10
DRIFT OG INDRETNING	10
ÅRSPRODUKTION	10
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI SCENARIO 1, UDELUKKENDE KEMISK ELLER BIOLOGISK LUFTRENSNING.....	11
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI SCENARIO 2, KEMISK ELLER BIOLOGISKE LUFTRENSNING OG GYLLEKØLING	11
FODER.....	12
GYLLEHÅNDBLING.....	13
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	13
SKADEDYR.....	13
LUGT	13
STØJ	13
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER.....	14
EGENKONTROLVILKÅR.....	14
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	17
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	17
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	17
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	17
VURDERINGSGRUNDLAG	17
REDEGØRELSE OM IKKE-SAMDRIFT.....	18
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	18
NABOFORHOLD	19
PÅVIRKNING AF JORD	22
PÅVIRKNING AF GRUNDVAND.....	24
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	24
PÅVIRKNING AF NATUR	25
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	28
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	29
GENNEMGANG AF BAT FOR TATERBAKKEVEJ 4	31
BAT – MANAGEMENT.....	31
BAT – FODER.....	33
BAT – STALDINDRETNING	34
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	35
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	36
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	37
OVERSIGT OVER BILAG	38

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Danni Mikkelsen har søgt Herning Kommune om en § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 af husdyrbruget, Taterbakkevej 4, 7540 Haderup vedrørende CHR nr. 92420 og CVR nr.34018294.

Der er en eksisterende miljøgodkendelse på Taterbakkevej 4 fra den 22. januar 2004. Den eksisterende tilladelse på ejendommen består af 330 søer, 6.800 smågrise og 6.600 polte

Der søges om udvidelse fra 275,88 DE Svin til 747,83 DE Svin.

Nudrift årsproduktion:

330 søer

6800 smågrise

6600 polte

Ansøgt drift:

1730 søer

2000 polte (32-107 kg)

57.800 smågrise (7,3-32 kg)

I forbindelse med udvidelsen sker der bygningsmæssige forøgelse af farestald, løbe- og drægtighedsstald og smågrisestald. Staldene etableres i forbindelse med eksisterende anlæg. Ingen af de eksisterende bygninger vil blive renoveret. Placering af tilbygningerne fremgår af vedlagte oversigtstegning (bilag 1). Tilbygninger vil blive opført i samme materialer og farver, som de eksisterende bygninger. Derudover etableres der tre gyllebeholdere på hver 5.000 m³.

Redegørelse om ansøgers andre ejendomme (ikke samdrift)

Udover Taterbakkevej 4, ejer ansøger ligeledes ejendommen på Vester Feldborgvej 26, hvortil der netop er meddelt tillæg til § 11 godkendelse. Denne ejendom drives under samme CVR nr., men med separat CHR nr.

Da besætningen på Taterbakkevej 4 er en tidligere opformeringsbesætning, laves der stadig sopolte til eget brug, samt til bedriften på Vester Feldborgvej 26. Dette er de eneste grise der flyttes mellem besætningerne, ellers kører de som to særskilte bedrifter.

Herning Kommune vurderer, at de to ejendomme kan godkendes som hver sin bedrift. Der er således ikke vurderet, at det er nødvendigt at godkende de to anlæg som samdrift, da begge anlæg kan adskilles både teknisk og forureningsmæssigt.

Ejendommene Taterbakkevej 4 og Vester Feldborgvej 26 godkendes derfor som separate ejendomme, hvor al husdyrgødning fraføres Taterbakkevej 4. Alle arealer er vurderet i forbindelse med godkendelse af Vester Feldborgvej 26.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Taterbakkevej 4 7540 Haderup, med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 12 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2021.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere miljøgodkendelse af den 22. januar 2004
- Ansøgning nr. 24214 version 3 af 4. marts 2013.
- Opstartsmøde med ansøger og miljøkonsulent med besigtigelse af ejendommen og gennemgang af ansøgningen
- Udtalelse fra Naturteam i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 20.12.2013

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁴ version 2.0.

Ejendommen er omfattet af § 12, da ejendommen udvides til mere end 250 DE. Derfor skal ansøgningen i henhold til Husdyrlovens § 55 offentliggøres, så offentligheden får lejlighed til at se ansøgningen og udtale sig herom. Ansøgningsmaterialet er offentliggjort den 3. maj 2013 på Herning Kommunes hjemmeside.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 1. november til 16. december 2013.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug.

IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som angivet nedenfor.

§ 12, stk. 1, nr. 1-3

- 1) 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra årssøer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer,
- 2) 210 dyreenheder, hvis der er tale om slagtesvin (over 30 kg), eller 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) 100 dyreenheder, hvis der er tale om slagtekyllinger, 230 dyreenheder, hvis der er tale om æglæggende høns, eller 40.000 stipladser til fjerkræ.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/03/2009

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 764 af 28/06 2012

⁴ <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

Da husdyrbruget er omfattet af IE-Direktivet, skal der på årlig basis indsendes dokumentation af egenkontrol vedrørende BAT til Herning Kommune. Derudover er der om, at der straks sker indberetning til kommunen, hvis et vilkår ikke overholdes. Ved ophør skal driftsherren give besked til kommunen samt komme med et oplæg til undersøgelse iht. JFL § 38k.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Taterbakkevej 4, 7540 Haderup. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. De, der kan klage, er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Man kan klage inden fire uger efter afgørelsens annoncering, det vil sige senest den 20.01 2014. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside den 23.12 2013.

Klagen skal rettes til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. DOG skal klagen sendes skriftligt til Herning Kommune, Miljø og Klima, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter viderendes klagen med tilhørende bilag til Natur- og Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 20.01 2014 indenfor rådhusets åbningstid.

For at få behandlet en klage, koster det et gebyr på 500 kr., som skal betales til Natur- og Miljøklagenævnet. Se vejledning om klagegebyr og procedurer omkring dette på: <http://www.nmkn.dk/Vejledninger/Klagegebyr/>

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Christina Thorlsev Petersen
Biolog
Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Danni Mikkelsen, Taterbakkevej 4, 7540 Haderup, hvamgaard@dlgmail.dk
Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

Navn	Adresse	Postdistrikt
Anders Damgård Laugesen	Hestbjergvej 5	7490 Aulum
Benny Jespersen	Hodsagervej 74	7490 Aulum
Nikoline Mortensen	Bredgade 73	7540 Haderup
Steen Erik Solmann Sørensen	Engesvangvej 40	8600 Silkeborg
Karin Lauritsen	Bredgade 82	7540 Haderup
Jens Nikolaj Troelsen	Eliseborgvej 3	7540 Haderup
Skov- Og Naturstyrelsen	Haraldsgade 53	2100 København Ø
Allan Kristian Laursen	Feldborgvej 25	7540 Haderup
Ib Kristian Laursen	Tusbækvej 21	7540 Haderup
Rene Peter Laursen	Skovvej 1	7540 Haderup
Peder Brokholm	Feldborgvej 18	7540 Haderup
Søren Holst Jensen	Rønne Alle 179	7451 Sunds
Per Pedersen	Højmosevej 4	7540 Haderup
Arne Almholt	Vistorpvej 1	7540 Haderup
Majbritt Rahbæk Pedersen	Taterbakkevej 6	7540 Haderup
Christian Sørensen	Hallundbækvej 30	7540 Haderup
Kurt Lauritsen	Skovvej 6	7540 Haderup
Johnny Henriksen	Bredgade 86	7540 Haderup
Tina Bøgelund Refsgaard & Ole Refsgaard	Bredgade 67	7540 Haderup
Jes Peder Laursen	Onsholtvej 43A, 1.	8260 Viby J
Marie Louise Kjær Eliassen & Jens Damhøj Eliassen	Taterbakkevej 3	7540 Haderup
Erik Jensen	Bredgade 85	7540 Haderup
Lars Lohse Holding Aps	Langgade 30	7540 Haderup
Karen Madsen	Feldborgvej 23	7540 Haderup
Jørgen Erik Laursen	Eliseborgvej 12	7540 Haderup
Martin Blåbjerg Hareskov	Hallundbækvej 26A	7540 Haderup
Børge Nielsen	Bredgade 88	7540 Haderup
Maibrit Ask Rasmussen & Dennis Møller Poulsen	Taterbakkevej 5	7540 Haderup
Knud Dam Pedersen	Bredgade 90	7540 Haderup
Kirsten Marie Skamris Hvam	Hallundbækvej 19	7540 Haderup
Thomas Lauritsen & Anni Lauritsen	Bredgade 92	7540 Haderup
Morten Krath & Caroline Faye Petter Krath	Hallundbækvej 24	7540 Haderup
Sonja Møller & Reinold Henriksen	Hallundbækvej 28	7540 Haderup
Jørgen Anker Rasmussen	Bredgade 87	7540 Haderup
Jørgen M Jensen	Bredgade 77	7540 Haderup

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-post: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-post: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalfd. E-post: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-post: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Gråkjær, Lundvej 24, Horsens, Nina Gamby, ng@graakjaer.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Danni Mikkelsen, Taterbakkevej 4, 7540 Haderup, hvamgaard@dlgmail.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-post: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-post: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalfd. E-post: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-post: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Gråkjær, Lundvej 24, Horsens, Nina Gamby, ng@graakjaer.dk

- Herring Museum, Museumsgade 32, 7400 Herring. E-post: herringmuseum@herringmuseum.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Taterbakkevej 4

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når bygge- og anlægsarbejdet er iværksat eller når dyreholdet overskrider 330 søer, 6.800 smågrise og 6.600 polte. Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden fem år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativet

Danni Mikkelsen ejer også Vester Feldborgvej 26, 7540 Haderup, hvor der er søgt en § 11 godkendelse. Alle arealer er vurderet i forbindelse med godkendelse af Vester Feldborgvej 26.

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af Taterbakkevej 4, 7540 Haderup.

Årsproduktion

4. Tilladt årsproduktion:
  - 1730 årssøer
  - 57800 smågrise (7,3-32 kg)
  - 2000 slagtesvin (32 – 107 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
Ny løbe- drægtighedsstald	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	500		81,22	370
Ny løbe- drægtighedsstald	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	1000		162,45	738
Ny farestald	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1500		105,16	392
Ny smågrise-stald	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	51000	7,3-32 kg	255,00	7846
Eks. løbe- drægtighedsstald	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	77		12,51	57

Eks. løbe- drægtighedsstald	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	153		24,85	113
Eks. farestald	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	230		16,13	60
Eks. smågrisestald	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	6800	7,3-32 kg	34,00	1046
Eks. slagtesvin	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	1000	32-107 kg	27,78	238
Eks. poltestald	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	1000	32-107 kg	27,78	238

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁵.

Ammoniakreducerende miljøteknologi scenarie 1, udelukkende kemisk eller biologisk luftrensning.

5. Kemisk eller Biologisk luftrensning

- Afkast fra den nye løbe-drægtighedsstald (1108 stipladser) skal tilsluttes et kemisk eller biologisk luftrensningsanlæg.
- Luftrensningsanlægget skal reducere ammoniakfordampningen med 45 %.
- Inden ibrugtagning af stalden, skal der indsendes dokumentation for, at luftrensningsanlægget kan reducere ammoniakfordampningen med 45 %.
- Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i henhold til det indsendte dokumentation i punkt c.
- Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt.
- Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal overholde det antal milliSiemens (mS)/cm, der stemmer overens med dokumentationen.
- Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige det pascal (Pa) som dokumentationen viser.
- Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.

Ammoniakreducerende miljøteknologi scenarie 2, kemisk eller biologiske luftrensning OG gyllekøling

6. Kemisk eller Biologisk luftrensning

- Afkast fra den nye løbe-drægtighedsstald (1108 stipladser) skal tilsluttes et kemisk eller biologisk luftrensningsanlæg.
- Luftrensningsanlægget skal reducere ammoniakfordampningen med 25 %.
- Inden ibrugtagning af stalden, skal der indsendes dokumentation for, at luftrensningsanlægget kan reducere ammoniakfordampningen med 25 %.
- Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i henhold til det indsendte dokumentation i punkt c.
- Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt.
- Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal overholde det antal milliSiemens (mS)/cm, der stemmer overens med dokumentationen.
- Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige det pascal (Pa) som dokumentationen viser.
- Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 764 af 28/06 2012

OG

7. Gyllekøling

- Gyllekanalerne i den nye løbe-drægtighedsstald (1108 stipladser) - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse der sikrer en reduktion i ammoniakemission med 20 %.
- Inden ibrugtagning af stalden, skal der indsendes dokumentation for, at gyllekølingsanlægget kan reducere ammoniakfordampningen med minimum 20 %.
- Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.

Foder

Søer

8. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end eller lig med 9082 kg P pr. år.

P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{P ab dyr pr. årssø} = (\text{FE pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr. FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr.

Vilkåret gælder for samtlige dyr af den pågældende dyretype på husdyrbruget. Ansøger skal således acceptere, at samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe i hele anlægget skal leve op til disse krav.

I forbindelse med tilsyn vil det maksimale indhold af P ab dyr blive kontrolleret på baggrund af følgende:

Søer: P ab dyr pr årssø x antal årssøer i opgørelsesperioden

$$\text{P ab dyr pr årssø} = (\text{FE pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr. FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}), \text{ hvor}$$

FE pr. årssø	1535
Gram fosfor pr FE	4,6
Antal fravænnede grise pr. årssø	28,1
Fravænningsvægt	7,3
Antal årssøer	1730

Dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2012) til 15. februar år 3 (fx 2014). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres. I sådanne tilfælde skal N (eller P) ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og/eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagterifregninger.

Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af svin.

Gyllehåndtering

9. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, så spild undgås og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
10. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

11. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Tankning af diesel- og fyringsolie

12. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles og derved sikre med afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Skadedyr

13. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Der gøres opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Derfor stilles der vilkår om dette forhold.

Lugt

14. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

15. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden⁶ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

16. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.
17. Udgiften til målingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Egenkontrolvilkår

18. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:
- Ejerskifte af virksomhed
  - Indstilling af driften for en længere periode
19. Til dokumentation for, at produktionsomfang, fodring, udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares imellem 2 miljøtilsyn og forevises ved tilsyn:
- Regnskaber for solgte dyr/slagteriefregninger
  - Markbog / gødningsregnskab
20. Gyllekølingsanlæg, ventilationsanlæg mm. skal kontrolleres af autoriseret firma 1 gang pr. år således, at det altid kører energimæssigt og miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal kvittering for serviceeftersyn fremvises.

Ammoniakreducerende teknologi

21. Egenkontrol til Biologisk luftrensning

- a. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
- Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
  - Luftrensningsanlæggets driftstid
  - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
  - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
  - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
- b. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibrering af ledningsevnesen-

⁶ Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

soren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

- c. Herning Kommune skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end en uge.
- d. Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne skal forevises i forbindelse med miljøtilsyn.

22. Egenkontrol Kemisk luftrensning

- a. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:

- Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
- Luftrensningsanlæggets driftstid
- Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
- Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

Faktura for indkøbt svovlsyre samt udskrifter af pH-målinger skal indsættes i logbogen.

- b. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensnings-anlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

- c. Herning Kommune skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end en uge.

23. Logbogen/den elektroniske registrering af data, data for pH-målinger, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af pH-måler skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Herning Kommunes forlangende.

24. Egenkontrol til gyllekøling

- a. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

- b. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
- kontrol af kølekredsens ydelse.

- c. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Herning Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.

25. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service

26. Fosfor i sofoder

- a. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal årssøer
- antal fravænnede pr. årssø
- fravænningsalder og -vægt
- foderforbrug pr. årssø

- b. Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds og diegivningsperioden.

- c. P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år (for eksempel 2011) til 15. februar i år (for eksempel 2013).

- d. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

- e. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Herning Kommunes forlangende.

27. **Fraført husdyrgødning** – Aftaler om udbringning af husdyrgødning fra bedriften skal fremgå af gødningsregnskabet Skema B1, hvor det også skal fremgå at der fraføres 70.878 kg N.

Uddybning af vilkår omkring **Affald**: Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen⁷.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes erhvervsregulativ⁸ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på www.herning.dk under erhverv/ erhvervsaffald.

I henhold til Affaldsbekendtgørelsen⁹, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Dog må der ikke bortskaffes mere en 25 kg eller 25 l farligt affald af gangen.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltere, akkumulatører, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Der kan findes link til Miljøstyrelsens liste på www.herning.dk/virksomheder

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

⁷ Affaldsbekendtgørelse nr. 224 af 07/03/2011

⁸ Bilag 1-1 i Regulativ for erhvervsaffald udstedt 1. juli 2010

⁹ § 39 stk. 5 i Affaldsbekendtgørelse nr. 224 af 07/03 2011

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, opstartsmøde og afslutningsmøde med ansøger og miljøkonsulent, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes Naturteam samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Der er sket tilpasning af projektet ift. den oprindelige ansøgning. Danni Mikkelsen har valgt at ændre lidt på luftrensningen samt benytte sig af en mindre tildeling af fosfor til søerne end normerne tilskriver.

Alternative løsninger

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv landbrugsproduktion.

Det forventes, at det ansøgte projekt er fremtidssikret, og at det vil give gode arbejdsforhold for ejer og medarbejdere, og at det vil give en god dyrevelfærd for husdyrbruget.

0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene hvis ikke udvidelsen finder sted.

0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, og dermed ingen miljømæssige forbedringer vil blive inddraget i produktionen. Ved at ansøge om miljøgodkendelse nu, vil de nyeste foderteknologier samt fodernormer blive anvendt i produktionen, da ammoniak-reduktionskravet på 30 pct. skal overholdes, samt Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier vil blive overholdt.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 6 uger fra den 4. november 2013.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant, at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Besigtigelse af husdyrbruget, opstartsmøde og afslutningsmøde med ansøger og dennes miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold

- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2009 - 2020
- Regionsplan 2005 Ringkøbing Amt

Redegørelse om ikke-samdrift

De to selvejende besætninger, som Danni Mikkelsen er ejer af, er sammensat på den måde at det er samme CVR-nr.:34018294, men to forskellige CHR. nr. 92420 (Taterbakkevej 4) og 49214 (Vester Feldborgvej 26). Da besætningen på 92420 er en tidligere opformeringsbesætning, laves der stadig sopolte til eget brug, samt til bedriften på 49214.

Dette er de eneste grise der flyttes mellem besætningerne, ellers kører de som to særskilte bedrifter.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

I forbindelse med ejendommen vil der blive etableret en ny farestald, løbe-drægtighedsstald og smågrisestald i forbindelse med eksisterende staldanlæg. De nye stalde vil blive bygget som elementbyggeri med grå eternittag.

Ejendommen er placeret i landzone, med ca. 500 m meter (målt fra nærmeste staldbygning) til nærmeste beboelse uden landbrugspligt.

Ejendommen vil fremstå som en samlet enhed. Ejendommen vil falde godt ind i omgivelserne og det landskabelige indtryk vurderes ikke at blive ændret væsentligt. Det ændrede produktionsanlæg er beliggende i et udpræget landbrugsområde, med landbrugsejendomme, enkelte fritliggende huse og mindre landsbyer.

Tabel 1, Afstandsforhold fra nybyggeri

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	100 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	Mere end 50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	25 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	50 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	Mere end 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	120 meter
7) Naboskel	30 meter	15 meter
8) Nærmeste nabo med landbrugspligt, Taterbakkevej 6	50 meter	185 meter
9) Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Hallundbækvej 28		580 meter

Ansøger har søgt om dispensation i forhold til husdyrlovens § 8 stk. 1, da drægtighedsstalden er søgt opført cirka 15 meter fra noboskel.

Da nærmeste nabo ikke har nogen indvendinger mod at drægtighedsstalden opføres mindre end 30 meter fra naboskel, giver Herning Kommune dispensation til at drægtighedsstalden bygges cirka 15 meter fra naboskel.

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 stk. 1-6 samt 8 og 9 er overholdt. Endvidere gives der dispensation for husdyrlovens § 8 stk. 7.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Afsnit om landbrugsbyggeri og påvirkning af de landskabelige værdier.

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugt afgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand (m) fra nærmeste staldbygning
Byzone	1065,83	969
Samlet bebyggelse	810,60	969
Enkelt bolig	396,92	542

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med

over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter iff. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 1200 meter. (Konsekvensområde = $1,6 * (Q)(0,6)$, hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 62176 LE/s). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Da den sydligste gyllebeholder ligger nærmere end 100 meter fra vandløb, vil ansøger installere gyllealarm og er opmærksom på at der på denne beholder skal foretages beholderkontrol hvert 5. år.

Støj

På ejendommen er der støj fra staldventilation, blæsning af korn i silo, blæsning af færdigfoder til siloer, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes, at alle ventilatorer opfylder de nu-gældende krav mht. til støj.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, afhentning af smågrise og søer til slag samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

På ejendommen er der etableret faciliteter til opbevaring og indtag af fodermidler, der leveres til ejendommen. Fodermidlerne kan i princippet leveres af enhver foderstof, uden det vil medføre ændringer i driften af ejendommen.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med afhentning af dyr.

Der er kontinuerlig driftsstøj fra ventilationsanlægget, som dog overholder gældende krav til støjgrænser. Korn fyldes i silo over et par dage i høstperioden. Kompressorer står indendørs og høres dermed ikke udenfor bygningen.

Støjende aktiviteter vil videst muligt blive holdt indenfor normal arbejdstid fra 06.00-18.00. I spidsbelastningsperioder kan der dog forekomme transporter og markarbejde udenfor normal arbejdstid.

Afhentning af smågrise kan forekomme tidligere end kl. 06.00.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Sønder Feldborg plantage, der ligger cirka 1,4 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord mere end 50 km væk. Sønder Feldborg plantage ligger øst for staldanlægget og dermed i den fremherskende vindretning. På grund af den store afstand vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke disse områder.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Sønder Feldborg plantage og nærmeste Ramsarområde Ringkøbing Fjord på grund af afstanden.

Støv

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggelig management.

Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

Herning Kommune forventer ikke at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer, på grund af udkørselsforhold fra ejendommen og placeringen af læhegn. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af skadedyr minimeres.

Beskrivelse af gener fra fluer

Fluegener minimeres ved at der bruges rovfluer i alle staldafsnit. På denne måde forekommer der ikke store skadedyrsgener fra stalden i nudriften. For at holde skadedyrsniveauet på et minimum, fortsætter det forebyggende arbejde i de nye stalde og det forventes derfor ikke at der vil optræde flere gener efter udvidelsen.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr foregår i samarbejde med en professionel skadedyrsbekæmper og efter retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog krav om, at ansøger som minimum skal følge Statens Skadedyrlaboratoriums vejledning om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da det vil være slukket om natten.

Udendørslamper er styret af sensor og dermed kun tændt efter behov. Der er opsat belysning ved forrum og ved siloer.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Herning Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Døde dyr (EAK-kode: 02 01 02) fjernes dagligt fra staldene og placeres i container, udviklet til formålet, ved indkørsel til ejendommen. Opbevaringspladsen kan ses på bilag 1.

Herning Kommune vurderer, at døde dyr opbevares forsvarligt.

Olie og kemikalier

Der er ingen markdrift fra ejendommen, derfor er der ingen opbevaring af olie, kemikalier eller kemikalieaffald.

Jf. BBR er følgende tanke registreret:

- 1 stk. tank fra 2004, overjordisk 1200 l
- 1 stk. tank fra 1996, overjordisk 1200 l
- 1 stk. tank fra 1976, nedgravet 1500 l
- 1 stk. atnk fra 1991, overjordisk 4000 L

Der gøres opmærksom på at Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 23. marts 2010 skal overholdes. Især gøres der opmærksom på afsnittet om egenkontrol § 34 stk. 4 og stk. 6 samt afsnittet om inspektion og tæthedsprøvning af nedgravede tanke § 42.

Herning Kommune har udarbejdet en forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.

Herning Kommune vurderer, at med ansøgers beskrivelser af opbevaring af olie og kemikalier og den eksisterende forskrift, er der taget de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening.

Transport

Arbejdskørsel til og fra produktionen sker ad Taterbakkevej. Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise til salg, søer til slagt, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens afhentning af smågrise sker 1 gang ugentligt.

På dage med gyllekørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Transporter med:	Nudrift, antal pr.år	Udvidelse, antal pr.år
Afhentning af dyr til slagt	26	26
Afhentning af smågrise	52	52
Levering af fodermidler	52	156
Døde dyr	52	52
Gylle	252	690
fyringsolie	12	0
Affald	12	12
Andet/diverse	5	5
I alt	463	993

I den fremtidige produktion øges antallet af transporter fra cirka 463 til 993 transporter årligt. Det er primært antallet af foderlevering som øges, samt antallet af gylletransporter.

Der henstilles til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at på trods af den store stigning i antallet af transporter, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Gylle

Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE svin
Svinegylle	70878,56	18410,70	746,88
Fraført svinegylle	70878,56	18410,70	746,88
I alt	0	0	0

På ejendommen pumpes gyllen op af gyllebeholdere via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb.

Herning Kommune vurderer, at en gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. **Gyllebeholder**

Ansøger oplyser, at der for alle gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 11 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav.

Oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank 1	1986	2012	1500	9
Gylletank 2	1989	2008	1700	10
Gylletank 3	Ny	-	5000	27
Gylletank 4	Ny	-	5000	27
Gylletank 5	Ny	-	5000	27
I alt			18200	100

Brændstof

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Herning Kommune vurderer, at svinebruget med de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

Der indgår ikke udbringningsarealer i godkendelsen. Anlægget ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofforførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Der indgår ikke udbringningsarealer i godkendelsen ligesom gyllebeholderne alle er placeret mere end 100 meter fra nærmeste vandløb/sø, hvorfor påvirkning af overfladevand ikke omtales nærmere.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte

virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Der indgår ikke udbringningsarealer i ansøgningen, hvorfor der ikke vurderes på nitratudvaskningen.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug¹⁰, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

– For arealer på drænede lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).

– For arealer på drænede lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).

– På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet (FeBD:PBD-molforholdet) er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).

– For arealer på drænede lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Der indgår ikke udbringningsarealer i ansøgningen, hvorfor der ikke vurderes på udvaskning af fosfor.

Påvirkning af natur

Udvidelse af svineproduktion fra 275,82 til 746,88 DE vil medføre en meremission på 2307,33 kg N/år til en samlet emission fra anlægget på 6642,56 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 16,4 kg N/ha (2011-værdier).

Nærmeste Natura 2000 område er H56 "Sønder Feldborg Plantage". Området ligger cirka 1,2 km. NØ for anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencestaldsystem). Da udvidelsen er ansøgt efter 10. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 2622,27 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 6957,51 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 5,66 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte stalddtype og det etablerede biologiske renseanlæg overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager. **Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof**

Ammoniakemission fra anlæg, påvirkning af naturområder

Hovedparten af ammoniakemissionen fra et husdyrbrug vil på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition (kvælstofnedfald), som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for cirka 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

Idet ansøgningen er indsendt efter 15. marts 2011 skal den behandles ifht. Lov nr. 122 af 23/02/2011 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og bek. nr. 291 af 6. april 2011 (gældende fra 10. april 2011) om ændring af bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der skal foretages en vurdering af overholdelse af kravene i bekendtgørelsens § 11, jf. bekendtgørelsens bilag 3.

Jævnfør loven må der ikke foretages ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, der ligger mindre end 10 meter fra de naturtyper, som er omfattet af § 7 hvis det pågældende projekt giver anledning til øget ammoniakfordampning fra produktionsanlægget. Derudover fremgår af bilag 3 i bekendtgørelsen, hvor meget ammoniakdeposition fra et produktionsanlæg der må afsættes på nærmere definerede § 7 naturtyper.

Der skal således foretages en vurdering af:

1. **Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1 nr. 1 beliggende indenfor Natura 2000-områder – en række nærmere bestemte naturtyper samt heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. (Kategori 1-natur)**
  2. **Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1, nr. 2 beliggende udenfor Natura 2000-områder – Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. (Kategori 2-natur)**
- Merdepositionen af øvrige ammoniakfølsomme naturtyper efter konkret vurdering – øvrige heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (Kategori 3-natur)**

Beskrivelse af natur

Kategori 1 natur:

Natura 2000-landområder

EU har udpeget terrestriske naturområder, som set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Nærmeste Natura 2000-landområde er Sønder Feldborg Plantage der ligger 200 meter Ø for anlægget.

Nærmeste Natura 2000-område er Sønder Feldborg Plantage N63, som er EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 42 og EF-habitatområde nr. 56. Sønder Feldborg Plantage ligger cirka 200 meter øst for anlægget.

Sønder Feldborg Plantage er en del af en større moseflade, hvoraf størstedelen er blevet drænet og opdyrket. Natura 2000-området ligger dermed som en lille hede/mose i en lysning i en nåletræsskov domineret af Rødgran og Skovfyr. Indenfor Natura 2000-området ligger der flere mindre søer og våde flader med veludviklet mose- og våd hedevegetation.

Sønder Feldborg Plantage er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper såsom:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
3160	Brunvandede søer og vandhuller	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

Derudover er følgende art også en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	art
-----	-----

A166	Tinksmed
------	----------

Endvidere er Sønder Feldborg Plantage udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde på grund af Tinksmed. Tinksmed har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestanden.

Både den våde og den tørre hede (4010 og 4030) er negativt påvirket af eutrofiering. Den tørre hede (4030) er under tilgroning af vedplanter. Både den våde og den tørre hede (4010 og 4030) har et akut plejebehov, da de er truet af tilgroning. Det kan ligeledes konkluderes at, den tidvise våde eng (6410) har udbredte positive. Naturtypen har ingen behov for akut pleje.

Baggrundsbelastningen for området ligger på 16,4 kg N/ha/år. Naturtypernes tålegrænser overfor kvælstof varierer, blandt andet har naturtypen Lobeliesø en tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år, mens tørre heder har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år.

Naturvurdering på beskyttet natur omkring Taterbakkevej 4, Haderup

Følgende naturområder ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

Område	Natur	Kategori
1	C-målsat mose cirka 815 meter N for anlægget	3
2	C-målsat mose cirka 980 meter Ø for anlægget	3
3	C-målsat mose cirka 250 meter S for anlægget	3
4	C-målsat mose cirka 240 meter SV for anlægget	3
5	C- målsat mose cirka 980 meter SV for anlægget	3

Der er foretaget depositionsregning på følgende naturområder via det elektroniske ansøgningssystem. Der er anvendt skema nr. 24214, version 4 (område 3) og nr. 55837, ver. 3 (Natura 2000-område).

Område nr.	Naturtype	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra Taterbakkevej 4
3	mose	0,4	1,0
Natura 2000	-	0,1	0,2

Vurdering

Anlæg

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Taterbakkevej 4, 7540 Haderup fra 275,82 til 746,88 DE ikke vil N-belaste den omkringliggende natur mere, end det kan tåle.

Kategori 1- natur

Natura 2000 området må have en totaldeposition på 0,7 kg N/ha/år, idet der ingen andre husdyrbrug er indenfor 1000 meter. Totaldepositionen er beregnet til 0,2 kg N/ha/år, og opfylder dermed lovens generelle beskyttelsesniveau.

Kategori 3- natur

Nærmeste kategori-3 natur er et moseområde beliggende cirka 250 m meter syd for anlægget. En merbelastning på 0,4 kg N/ha/år ligger inden for det fastsatte beskyttelseskriterie på 1 kg N/ha/år, og vurderes ikke at medføre mere N-belastning, end mosen kan tåle.

Potentiel ammoniakfølsom skov

Søndre Feldborg Plantage ligger 200 meter Ø for anlægget. Plantagen er driftsskov og vurderes ikke at være ammoniakfølsom.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen på svinebruget ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er for at overholde ammoniakemissionskravet anvendt biologisk luftrensning, som reducerer ammoniakemissionen fra dyreholdet.

Samlet vurderer Herring Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen af svinebrug.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets¹¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herring Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Desuden forekommer flere arter af flagermus i Midtjylland og kan derfor forekomme på lokaliteter i Herring Kommune. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Damflagermus og vandflagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb. Sydflagermus kan tillige jage over åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinier fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt. Ud fra flagermusens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Birkemus er kendt fra Sønderjylland og Limfjordsområdet. Artens udbredelse i Limfjordsområdet er nordvest for Herring Kommune. Den eneste registrering i Herring Kommune er i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urtevegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj i diger, på overdrevsskrænter, og på højtliggende hede- og plantageområder. Andre områder kan også fungere som vinteropholdssted, men pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde. Det vurderes, at den ansøgte udvidelse ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer og dermed vil udvidelsen ikke have en negativ påvirkning på birkemusens levevis.

Odderen forekommer i store dele af Jylland og også i Herring Kommune. Odderen har gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Ud fra artens levevis i øvrigt vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjældent blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede yngle- og rasteområder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, solvendte skrænter langs veje, jernbaner og i grusgrave. I forbindelse med landbrug er stendiger, levende hegn og særligt stendynger med indsamlede marksten gode rasteområder. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Grøn mosaikguldsmed lever primært i Nordsjælland, men strejfer er registreret rundt om i landet. I Herring Kommune er arten observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Kребseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med kребseklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved kребseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

¹¹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Hunnen lægger sine æg direkte i vandløbet. Larverne ligger nedgravet i bunden på en stenet, sandet strækning med minimal undervandsvegetation og kommer til tider op til overfladen og skjuler sig mellem sten og rødder fra udhængende brinker. Den færdige guldsmed udvikles på sten, tørlagte bredder og planter i vandkanten. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Padder

Løgfrø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Strandtudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i store antal i Vestjylland. Indlands forekommer arten primært i grusgrave. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer.

Stor vandsalamander kan forekomme i det meste af landet, og dermed også i Herning Kommune. Arten yngler i klarvandede, lavvandede vandhuller med bundvegetation, de kan skjule sig i. Kvasbunker og stendyrger med indsamlede marksten giver gode overvintringsmuligheder.

Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes sandsynligvis indenfor kommunegrænsen. Den kan være svær at skelne fra butsnudet frø, og derfor kan observationer af butsnudet frø indeholde forekomster af spidssnudet frø.

Herning Kommune har ingen aktuelle registreringer af habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af ejendommens udbringingsarealer.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegnings af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder

- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægssdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Geologiske interesseområder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Gennemgang af BAT for Taterbakkevej 4

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Taterbakkevej 4 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning¹² version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

¹² <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

Ansøger holder sig fagligt ajour ved læsning af relevant faglitteratur og sparring med rådgivere og andre landmænd mm. Da markerne ikke drives fra Taterbakkevej 4 er det ikke relevant at omtale sprøjtemidler mm.

Ressourceforbrug

Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Ansøger udfører jævnligt kontrol af vandrør og installationer. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag og alle gyllebeholdere er tilmeldt henholdsvis 5 og 10-årig beholderkontrol. Der er serviceaftaler i forbindelse med udvidelsen vil der være serviceaftaler på luftfrensingsanlægget. Hertil holdes der rent omkring bygninger for at undgå lugt og uhygiejniske forhold.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Ansøger gør som skrevet ovenfor og har udarbejdet en beredskabsplan. Endvidere henvises der til Beredskabsplanen.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejer selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Ansøger oplyser at brændbart affald i form af papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container, hvorfra det bortskaffes til kommunal genbrugsplads (EAK-kode: 19.00) Der vil være meget begrænset affaldsmængde. Lysstofrør samles i kasser og bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Opbevaring		Bortskaffelse	
Døde dyr	Døde smågrise opbevares på køl. Døde søer opbevares under kadaver-	DAKA	

	kappe	
Plast, papir, nylonsække o. a. brændbart.	Container ved maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Tom dyrlægeaffald	Forrum	Kommunal genbrugsplads
Emballage sprøjtemidler	-	Kommunal genbrugsplads
Sprøjtemiddelrester	-	Kommunal genbrugsplads
Oliefiltre	-	Kommunal genbrugsplads
Spildolie-rester	-	Kommunal genbrugsplads
Akkumulatorer/batterier	-	Kommunal genbrugsplads
Lysstofrør/glas	I maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Spraydåser	I maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Jern	I maskinhus	Skrøthandler
Kemikalier	-	Kommunal genbrugsplads
Husholdningsaffald	I affaldsbeholder ved stuehus	Offentlig renovation
Medicinrester		Marius Pedersen

Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner. Herning Kommune vurderer, at der er en stor miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner. Der er derfor stillet vilkår om, at vask af maskiner skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder. Herning Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

Herning Kommune vurderes tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Faseforing**
  - At dyrene fodres med næringsstoftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
  - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

BAT på fosfor

BAT på fosfor beregnes ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2010.

Ansøgers tiltag:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlægget justeres jævnlige, således at udfodret mængde, svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.

- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige, foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikrer, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov.
- Der anvendes ikke benzoesyre

Beregning af BAT-niveau:

Antal dyr/dyregruppe	Dyreenheder	Emissionsgrænseværdi Kg P/DE ab lager	Total Kg P for dyregruppen
1730 søer	403,27	23,0	9275,21
57800 smågrise	289,00	27,8	8034,20
2000 slagtesvin (polte)	55,56	20,5	1138,98
Total BAT emissionsniveau for projektet			18.448,39
Projektets aktuelle fosforemission			18410,7
BAT-niveauet er overholdt med			37,69

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (Maj 2011) for konventionelle svinebrug skal det samlede P ab lager fra søer, smågrise og slagtesvin for det ansøgte projekt være på maksimum 18448,39 kg P. Af ansøgningen fremgår det at der er en samlet fosforemission på i alt 18410,70 kg P i ansøgt drift. BAT-niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Herning Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for svin på gyllebaserede staldsystemer

Dyrekategori	Vægt	Korrektion	Antal dyr	Antal DE	kg N/år
Årssøer					
Eksisterende løbedrægtighed individuel			77	12,54	133,98
Eksisterende løbedrægtighed løsgående			153	24,91	322,83
Eksisterende farestald			230	16,16	172,50
Ny løbe-drægtighedsstald individuel			500	81,42	
Ny løbe-drægtighedsstald løsgående			1000	162,83	
Ny farestald			1500	105,41	3672,00,
Smågrise					
Eksisterende smågrisestald (2klimastald delvis)	7,3-32		6800	34,00	292,40
Ny smågrisestald (2klimastald delvis)	7,3-32		51000	255,00	1864,56
Slagtesvin					
Eksisterende poltestald (drænet gulv +spalter)	32-107		1000	27,78	400,00
Eksisterende slagtesvinestald	32-107		1000	27,78	400,00
Sum					7258,27

Projektets emission = 6957,51 kg N dermed er projektet overholdt med 300,76 kg N

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 6957,51 kg. N / år og overholder derved Herning Kommunes BAT niveau på 7258,27 kg. N / år.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Ansøger afventer om anlægget skal tilsluttes vandværk, i dag er det egen boring, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Drikkevand	5466 m ³	16316 m ³
Vandspild og vaskevand	1110 m ³	3120 m ³
Ialt	6576 m ³	19436 m ³

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandbesparelser opnås ved at drikkeniplerne er placeret i fodertrugene.
- Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved at iblødsætte staldene og derefter vaske med højtryksrensere.
- For at minimere unødigt spild gennemgås drikkenipler og vandrør jævnligt for utætheder. Der vil dagligt være en visuel kontrol og ved vask af staldene. Eventuelle lækager repareres så vidt muligt med det samme

Det fremgår af tabellen, at vandforbruget på ejendommen forventes at stige med ca. 300 % i ansøgt drift. Det forøgede vandforbrug i staldanlægget afspejler det forøgede behov for drikkevand hos de ekstra dyr samt forbrug af vand til rengøring af flere staldsektioner mm.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vand-installationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelse	Efter udvidelse
EI	204.000 kWh	1.034.500 kWh
Fyringsolie	6.000 l	gyllekøling aftalt pr. telefon at der bliver indsendt beregninger på det inden projektet opstartes

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.

- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvinding mm.
- At der sker en kvartalsvis aflæsning af energiforbruget, og resultaterne gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Energibesparende foranstaltninger

- Der anvendes for så vidt muligt lysstofrør i de forskellige staldafsnit. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere indenfor kl. 05.30-23.00.
- Staldbelysningen rengøres efter hvert hold.
- Ved hver vask vil ventilatorskaktene blive rengjort, så modstanden mindskes så meget som muligt.
- Ventilationen er styret af temperatur, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Der lægges ikke låg på gyllebeholderene. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholderens flydelag, de tjekkes jævnligt og alle gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen er ifølge erklæring vedrørende opbevaringskapacitet efter udvidelsen er på 12,6 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Gylleseparation

Ikke relevant, da der ikke er markdrift på ejendommen

Gylleforsuring

- Forsuring af gylle er baseret på et kemisk princip. I gyllen findes ammoniak (NH_3) og ammonium (NH_4^+). Ammoniak er en gasart og kan derfor fordampe, mens ammonium er bundet i gyllen i form af næringssalte. Der er en kemisk ligevægt imellem NH_3 og NH_4^+ . Ved at sænke gyllens surhedsgrad forskydes ligevægten over mod ammonium (NH_4^+) hvor der stort set ikke dannes ammoniak (NH_3) i gyllen.
- Gylleforsuring er fravalgt, da etableringsomkostningerne er høje og da det ikke umiddelbart vil være muligt at etablere i eksisterende anlæg. Herudover skal der afsættes gylle til biogasanlæg, for derved at bidrage til grønenergi. Svovlindholdet i gyllen nedsætter gasudbyttet og er derfor ikke ønskeligt. Teknologien vurderes uproportional på ejendommen.

Kemisk luftvasker

Der er ikke taget stilling til om det bliver biologisk eller kemisk renser der opsættes.

Benzoesyre

Er fravalgt, da man fjerner ammoniakken via renser og gyllekøling

Ændring af ventilationsafkast

Ikke nødvendigt i forhold til at overholde lugtgeneafstandene

Fodringsstrategier

Ikke valgt da man fjerner ammoniakken med luftrensere og gyllekøling

Samlet vurdering:

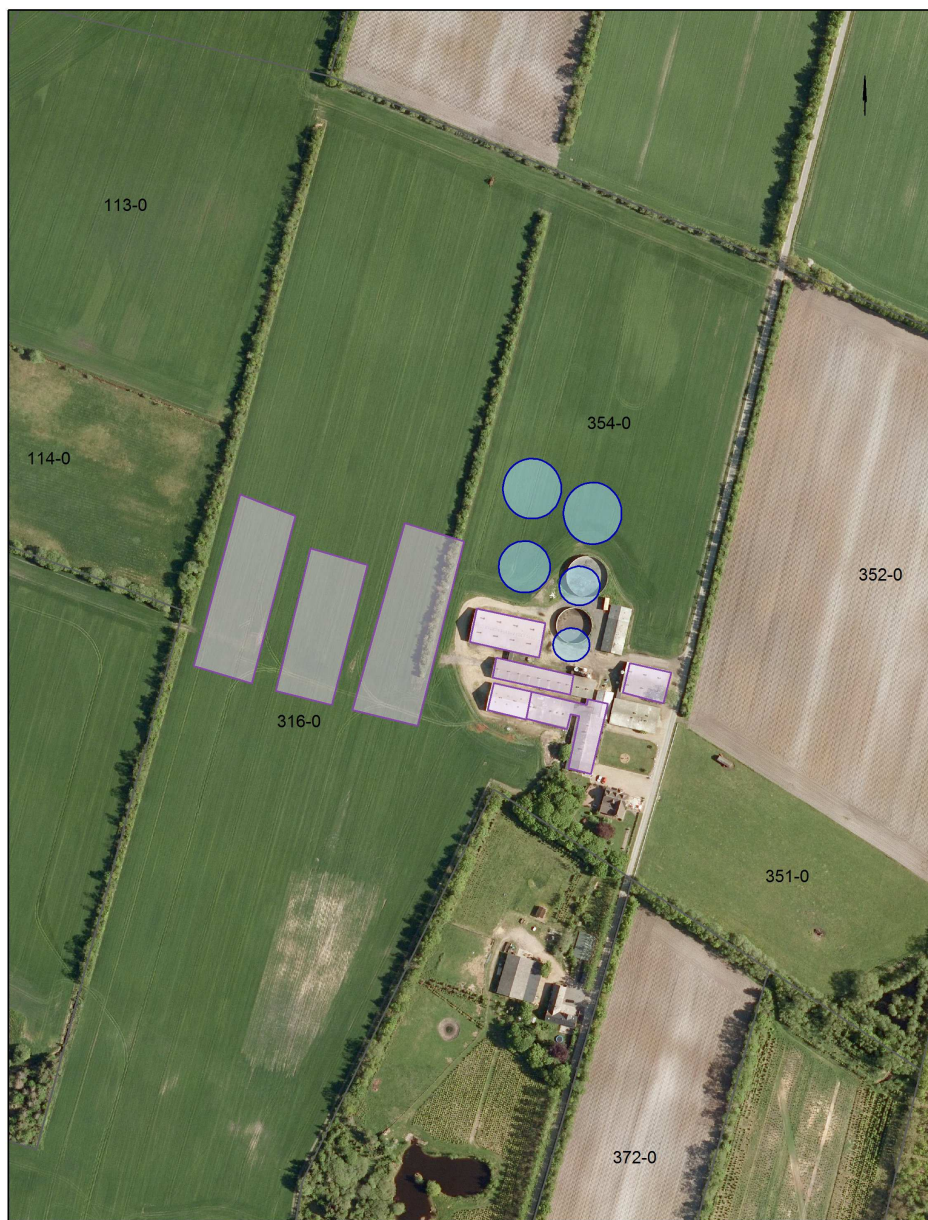
Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier og opbevaring af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning med etablering af biologisk luftrensning, nedsat fosfortildeling til søerne.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

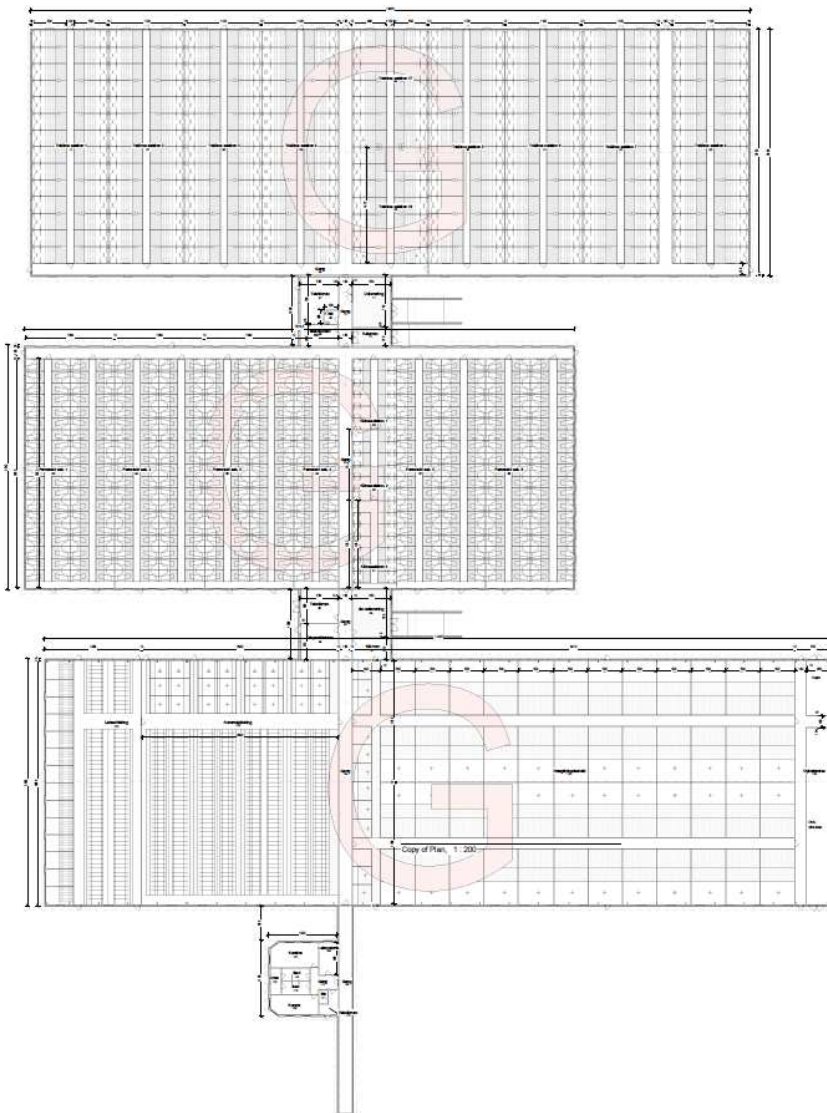
Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger samt plantegning af nye stalde.

Signaturforklaring

- opbevaringslagre
- staldafsnit

0 60 120 180 240 300 m

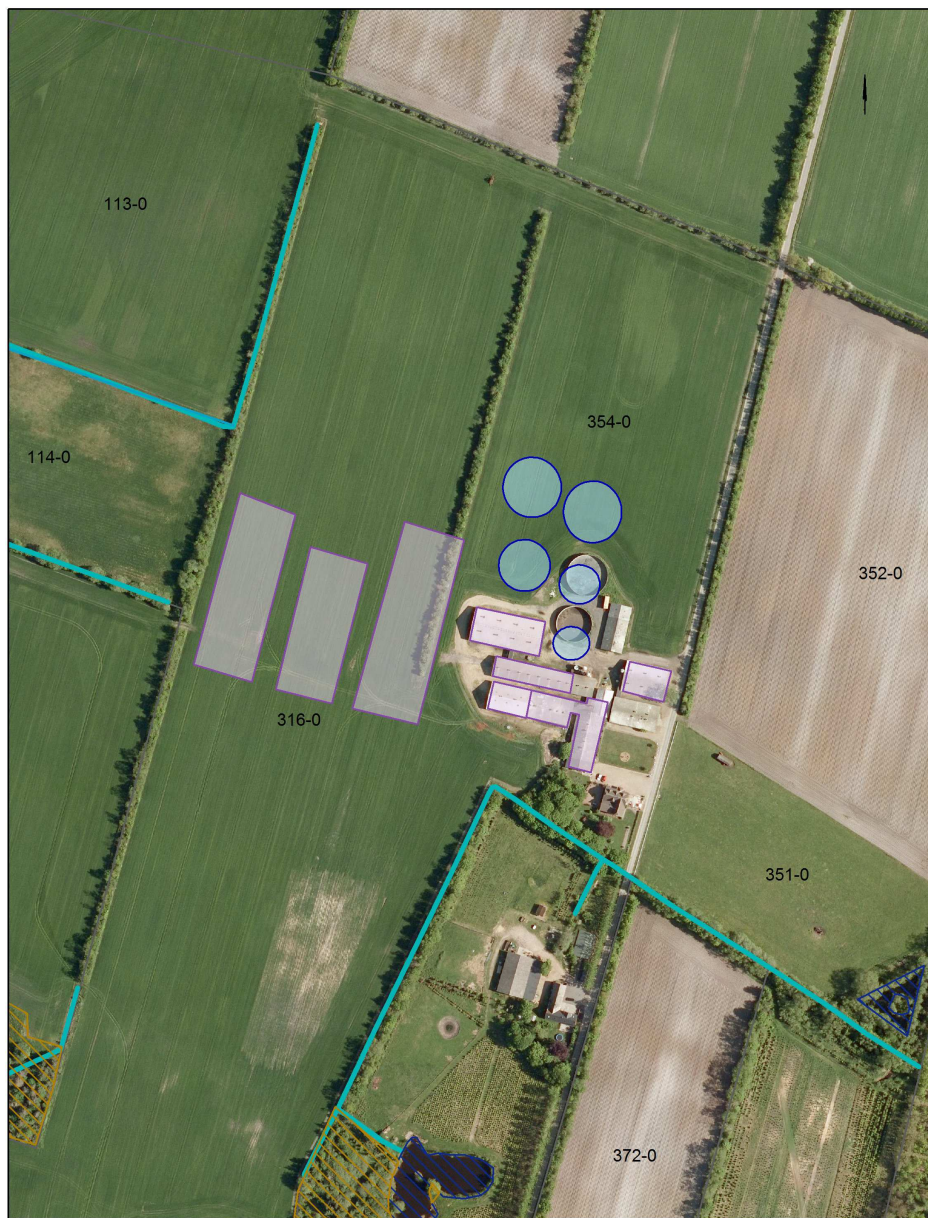

Alle rettigheder forbeholdes. Ingen del af denne dokumentation må gengives eller udbredes uden tilladelse fra Grækjær.

GRÆKJÆR
Arkitektfirmaet
1001919 Lalla og Danni Mikkelsen
1001919 Lalla og Danni Mikkelsen
1001919 Lalla og Danni Mikkelsen
1001919 Lalla og Danni Mikkelsen

Bilag 2: Udbringningsarealer i forhold til § 3 områder

Signaturforklaring 60 120 180 240 300 m

	opbevaringslagre		§ 3 sø
	staldafsnit		FOT Vandløb, grøfter, afvandingkanaler mm
	§ 3 Mose		

Bilag 3: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Erklæring vedr. tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer: **Danni Mikkelsen**
Adresse: **Taterbakkevej 4**
Kommune: **Herning Kommune**

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	Ton pr. årsdyr	Ton i alt
1.730 søer	6,07	+10.501 t
57.800 smågrise	0,136	+7.861 t
2.000 polte	0,51	+1.020 t
Regnvand fratrukket pga. overdækning		-2.132 t
I alt		<u>17.250 t</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.
3 stk. nye gyllebeholdere	15.000 m ³
Eks. gyllebeholder	1.500 m ³
Eks. gyllebeholder	1.700 m ³
Kanaler, anslået	800 m ³
I alt	<u>18.200 m³</u>

Der er opbevaringskapacitet til ca. 12,6 mdr.